

KO HONO FAKA'AONGA'I LELEI HO TAIMÍ

'I he taimi 'okú ke fakamu'omu'a ai e 'Eikí, 'oku 'i ai ha taimi ki he toengá.

Fai 'e Natasha Andersen
Ngaahi Makasini 'a e Siasi

NGAAHI NĀUNAÚ

- Hina sió'ata
- 'One'one, makamaka, laise, pe fanga ki'i makamaka
- Ngaahi fo'i maka lalahi ange (fakafuofua ke lahi tatau mo e pulu tā-pulú, pe senitimita 'e 5 hono fālahí)

TEUTEU: Tomu'a fua ho'o ngaahi me'a 'oku fie ma'u 'aki hono uluaki fa'o e fanga fo'i maka fōlalahi angé ki he hiná. Tānaki ki ai ha 'one'one fe'unga pē (pe maka, laise, pe makamaka) ke fakafonu e fo'i hiná ke a'u ki 'olunga. Mahalo te ke fie lulu'i e fo'i hiná 'i ho'o tānaki ki ai e 'one'one ke fakafonufonu hifo ha ngaahi konga 'oku 'atā. Hua'i leva e maká mo e 'one'one ki ha 'a'anga me'a kehekehe kimu'a peá ke ako'i e lēsoni ko 'ení.

Ko e ngaahi 'ekitiviti kehekehe 'e fiha 'oku nau tohoaki'i ho'o tokangá he 'aho kotoa pē? 'Oku tau ma'u kotoa pē 'a e houa 'e 24 tatau ke faka'aonga'i, ka 'oku 'i ai ha fai-kehekehe lahi 'i he founga 'oku tau fili ke faka'aonga'i ki ai e taimi ko iá!

Na'e pehē 'e Palesiteni Tāleni H. 'Oakesi, ko e Tokoni 'Uluaki 'i he Kau Palesitenisi 'Uluaki: "'Oku hulu 'aupito e ngaahi me'a lelei te tau lava 'o fai 'i he taimi 'oku tau ma'u ke fakahoko ai kinautolú. 'Oku 'i ai ha ngaahi me'a 'oku mahulu

ange ia 'i he lelei pea ko e ngaahi me'a ia 'oku totonu ke tau fuofua tokanga ki ai. . . . 'E fie ma'u ke tau feilaulau'i ha ngaahi me'a lelei ka tau fili ki ha ngaahi me'a 'oku lelei ange pe lelei taha."¹

Te ke fakatāta'i 'i he 'ekitiviti ko 'ení 'a e me'a 'oku hoko 'i he'etau fakamu'omu'a e ngāue 'a e 'Eikí.

1. KO HONO FAKA'AONGA'I E TAIMÍ

'Oku lahi ha ngaahi 'ekitiviti lelei te tau lava 'o faka'aonga'i ki ai hotau taimi. Kole ki ho fāmilí ke vahevahe ha ngaahi me'a 'e ni'ihí 'oku nau faka'aonga'i ki ai honau taimi he 'aho takitaha.

Fakamatala'i ange 'oku fakafongā'i 'e he hiná 'a e taimi. 'Oku fakafongā'i 'e he maká mo e 'one'one 'a e ngaahi me'a kehekehe te tau lava 'o fakahoko 'aki hotau taimi: 'oku fakafongā'i 'e he ngaahi fo'i maka lalahi angé 'a e ngaahi me'a kuo kole mai 'e he 'Eikí ke tau fakamu'omu'a, hangē ko e ako folofolá, ngāue tokoní, ngāue fakatemipalé mo e hisitōlia fakafāmilí, mo e 'alu ki he lotú, kae fakafongā'i 'e he 'one'one 'a e ngaahi 'ekitiviti lelei kehé hangē ko e fakahoko e ngāue fakaako mei 'apí mo e feohi mo e ngaahi kaungāme'a.

2. 'IKAI HOKOHOKO LELEI E NGAahi ME'A 'OKU FAKAMU'OMU'Á

'Uluaki hua'i kotoa e 'one'one ki he hiná, pea toki fa'o hifo e ngaahi fo'i maka lalahi 'i 'olunga. 'I he taimi 'okú ke tomu'a fa'o ai e 'one'one, 'oku 'ikai ke hao kotoa e ngaahi fo'i maka lalahi angé—hangē pē ko e taimi 'oku tau fakamu'omu'a ai e ngaahi 'ekitiviti kehé 'i he ngaahi me'a kuo fekau'i mai 'e he Tamai Hēvani ke tau fakahokó, he 'ikai ke tau ma'u ha taimi fe'unga ki he ngaahi me'a 'oku mahu'inga tahá.

3. KO E MAHINO E MAHU'INGA 'O HA NGĀUE

Nāe fekau 'e Sisū Kalaisi 'o pehē, "'Oua 'e kumi ki he ngaahi me'a 'o e māmani kae fuofua kumi ke langa hake 'a e pule-anga 'o e 'Otuá, pea fokotu'u 'a 'ene mā'oníoni" (Liliu 'a Siosefa Sāmitá, Mātiu 6:38 [i he Fakahinohino ki he Ngaahi Folofolá]). Alea'i e founga te mou lava 'o fakamu'omu'a ai homou taimi 'aki hono fuofua kumi e pule'anga 'o e 'Otuá.

Hua'i ho'o fo'i hiná pea toe kamata fo'ou 'aki e 'ū me'a tatau. Mahalo 'e fie tokoni atu ho fanga tokouá mo e tuonga'ané/ tuofefiné. 'Ai ke nau 'uluaki fa'o e ngaahi fo'i maka lalahi ki he hiná. 'I ho'o fa'o fakamu'imui ki ai e 'one'one, vakai ki he'ene fakafonu e ngaahi tafa'aki 'oku kei 'atā takatakai 'i he ngaahi fo'i maka lalahi kae 'oua kuo hao kotoa e 'one'one ki loto.

Fehu'i ange ki homou fāmilí pe 'oku nau fakakaukau 'oku 'uhinga ki he hā e palōmesi ko 'eni meia Palesiteni Lāsolo M. Nalesoni: "'I ho'o foaki ma'u ai pē ki he 'Eikí ha konga lahi ho taimi, te Ne fakalahi 'a hono toé."²

KO HONO FAKAMU'OMU'A E 'EIKÍ

'I he'etau fuofua kumi ke fakahoko e finangalo 'o e 'Otuá, 'okú Ne tokoni'i kitautolu ke tau ma'u ha taimi fe'unga ki he ngaahi me'a kehe 'oku mahu'inga mo langaki mo'uí. Ko ia kapau 'okú ke faingata'aia 'i he kumi ha taimi fe'unga ke faka-'osi e ngāue fakaako mei 'apí, fakatupulaki ho ngaahi talēnití, pe ma'u e mohe 'okú ke fie ma'u, fehu'i ki he 'Eikí e me'a te ke lava 'o fai ke fakamu'omu'a 'i ho taimi 'o fakatatau ki He'ene palani. Fokotu'u fakafāmilí fakataha ha ngaahi taumu'a ke fakamu'omu'a e ngāue 'a e 'Eikí—mo homou vā mo lá—'o mu'omu'a he 'aho takitaha. ■

NGAAHI TĀ FAKATĀTA 'A DAVID HABBen

MA'U'ANGA FAKAMATALÁ

1. Dallin H. Oaks, "Good, Better, Best," *Liahona*, Nov. 2007, 104, 107.
2. Russell M. Nelson, "Tū'u Ko ha Kau Nofotu'i Mo'oni," *Liahona*, 'Okatopa 2016, 51.